

mark, hvis Lige ikke findes noget andet Sted. Men naar man ser, hvordan man arbejder i de andre Lystskove, maa man naturligvis ikke vente, at det skal gaa med stor Hurtighed. Det er i en Aarrække gennem Pressen høvdet, at Charlottenlund Skov og Dyrehaven ligger hen i en utiltalende og ganske uforsvarlig Tilstand paa Grund af Fortidens Synder. Jeg bebrejder ikke den nuværende højtærede Minister det, her er det Fortiden, imod hvem man skal rette sine Bebrejdelser. Ude i Charlottenlund og i Dyrehaven har man atter Muligheder af æstetisk Art, som er enestaaende paa deres Vis. Hvorfor i al Verden er der saa ikke Gang i Skovarbejdet derude, nu da vi trænger til Tømmer og trænger til Brændsel? Atter her kan man gøre et i dobbelt Forstand samfundsnyttigt Arbejde.

Det var de Bemærkninger, jeg ønskede at gøre med Hensyn til Frembringelsen af Livsfornødenheder i Fremtiden. Til Slutning vil jeg tillade mig at gøre nogle korte Bemærkninger om helt andre Emner.

Der er først et lille Ønske, jeg har at fremføre, idet jeg haaber, at Fremførelsen deraf ikke vil blive betragtet som ubeskeden. Jeg var i Sommer Censor i Nyborg og kom tilfældig hen til det gamle Slot i Nyborg og fik Interesse for det. Og da jeg omtalte denne Interesse dér, hvor jeg netop befandt mig om Aftenen, hos Hr. Skoleinspektør Ernst Petersen, viste det sig, at jeg var kommet til den rette Mand, Stadsens Historiker, hos hvem der brændte et levende Ønske om at faa Nyborg Slot restaureret. Det vilde, efter hvad han har udregnet, komme til at koste 10,000 Kr. for den mindste Forbedring og 20,000 Kr. for en ret omfattende Restauration af Slottets Riddersal og Pladsen udenom. Om dette Beløb fordeltes paa 4 Aar, blev det en aarlig Udgift af 5,000 Kr. Nu er det klart nok, at Tiden ikke er gunstig til at frembære Ønsker, hvor det udelukkende drejer sig om Udbetaling af Penge fra Statskassen. Men naar man ser en Smule mere indgaaende paa Sagen, tror jeg, man vil indrømme, at det i Virkeligheden bliver produktive Penge, der her vil blive anvendt. Nyborg — det vil være Medlemmer indrømme, som har studeret denne By — har vel paa sin Vis enestaaende Muligheder i kulturel Henseende. Hvis vi som Tankeeksperiment antager, at man i Fremtiden faar Raad til at gennemføre en virkelig Restaurering af det gamle Nyborg Slot, og hvis man tænker sig, at Nyborg Kommune forstaar, hvilke Muligheder den

har i Resterne af alle de gamle Volde og Kanaler, vilde Nyborg kunne forvandles til et Stykke Kulturhistorie, som vi ikke kan faa noget andet Sted i Danmark. Derfor vilde det glæde mig, om den højtærede Minister, under hvem dette sorterer, vilde interessere sig for denne Sag.

Dernæst har jeg et Par Spørgsmaal vedrørende Børn og Opdragelse, som jeg gerne vil omtale. Der er for det første Værgeraadsløven. Det viser sig i Praksis, at denne Lov paa et enkelt Punkt har en væsentlig Mangel, idet Undersøgernes Antal er for lille, saa de ikke kan bestride Arbejdet. Derfor er der kommet det Ønske frem fra dem, der arbejder i Værgeraadene, at Loven maa blive ændret saaledes, at flere Personer kommer til at tage Del i Arbejdet, og lad mig her føje til, at jeg mener, at Danmarks Lærerstand fremfor alt her har en naturlig Opgave og en Opgave, som den maatte være glad ved at faa paalagt af Staten, fordi Lærerne derved vilde kunne overbevise Befolkningen om den store Interesse, de har for Befolkningens Børn, baade naar de trænger til den Art Forsorg og i anden Henseende.

Dernæst vil jeg gøre nogle Bemærkninger om Spørgsmaalet Forsorg for aandsvage og sindssyge og andre saadanne stakkels Mennesker. Paa det foreliggende Finanslovsforslag er den samlede Sum, som Staten tænker at give ud i næste Finansaar til forsømte Børns Pleje, til forbryderske Børn, til døvstumme, blinde, vanføre, til Aandssvage- og til Sindssygevesenet i det hele et Beløb af 4½ Mill. Kr. Dette er naturligvis en Sum, som er meget for lille i Forhold til den foreliggende Trang, men det er en Sum, der er meget for stor, samfundsmæssigt set. Det er givet, at hvis Samfundet havde i sin Magt til en vis Grad at begrænse Antallet af nye Individier, som trænger til den Art Forsorg, vilde det samfundsmæssigt set være til Nytte i allerhøjeste Grad. Undersøger vi, hvorfra alle disse Stakler, alle disse ulykkelige, som trænger til Statens Forsorg, faar deres Tilvækst, viser det sig, at et langt overvejende Antal af disse ulykkelige er blevet ulykkelige i Kraft af, at de er arveligt belastede. Altsaa, det er en nedarvet Ulykke, som Staten her tarveligt maa raade Bod paa. Derfor rejser sig det overordentlig betydningsfulde Spørgsmaal — men, jeg indrømmer et Spørgsmaal, som maa behandles med stor Forsigtighed, og som kun kan behandles efter en indgaaende Undersøgelse af de i alleregentligste Forstand sagkyndige —: